

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-10-15
Besvaras senast
2021-10-27 kl. 12.00

Till socialminister Lena Hallengren (S)

2021/22:170 Stöd och insatser inom socialtjänsten för barn och unga och deras familjer

Föreningen Sveriges socialchefer gav i sitt remissvar till utredningsbetänkandet *Hållbar socialtjänst – En ny socialtjänstlag* (SOU 2020:47) och i en debattartikel i DN (den 6 oktober 2021) förslag om inrättande av en första och andra linjens socialtjänst. Detta i likhet med reformen om en god och nära vård som nu genomförs, där resurser flyttas till primärvården för att vården ska göras mer tillgänglig i syfte att fånga upp problemen innan de blir för stora.

I dag har inte socialtjänsten laglig grund för att erbjuda ett individanpassat och lättillgängligt stöd utan att först inleda en utredning och sedan fatta ett myndighetsbeslut om insats. Sveriges socialchefer menar att samhället måste få familjer att våga söka hjälp i tid, inte vänta tills de blir anmälda. Även polisen har uttalat sig upprepade gånger, senast i en artikel i ETC (den 13 oktober 2021), om att konsensus råder om att förebyggande arbete för att förhindra att barn och unga hamnar i destruktiva miljöer måste ses som den långsiktiga lösningen.

Sedan 1980-talet har ojämlikheten kontinuerligt ökat i Sverige. Fattigdom och ojämlika levnadsvillkor bidrar till segregation och påverkar barn och unga som växer upp i utsatta områden. Hälsan i dessa områden är betydligt sämre, arbetslösheten generellt högre och skolresultaten sämre. Dessa riskfaktorer kan i sin tur leda till utanförskap och kriminalitet, men det är även känt att risken för utveckling av allvarliga problem och normbrytande beteende minskar ju tidigare detta kan stävjas, det vill säga hur snart hjälp och stöd kan ges.

Barn och unga som har kontakt med socialtjänsten kan samtidigt behöva stöd från skola, barn- och ungdomspsykiatri och andra instanser. Utbudet av insatser behöver anpassas för att möta behoven, och adekvat stöd ska kunna ges till de med mer omfattande behov. I de fallen krävs också ofta längre insatser som med fördel kan erbjudas av tvärprofessionella team. Inom ramen för en första linje skulle dock nära samverkan kunna byggas mellan förskola, skola, fritis, socialtjänst, polis, regionens första linjeverksamhet och civilsamhälle, och hjälp skulle kunna erbjudas på ett mer lättillgängligt sätt för dem som behöver hjälp.

Lättillgängligt stöd kan även bidra till ökad tillit till myndigheter, särskilt för människor i utsatta områden. För att samhällets gemensamma resurser ska

användas ansvarsfullt och på ett sätt som ska leda till varaktiga förändringar
behöver resurserna prioriteras och samordnas.

Med anledning av detta vill jag fråga socialminister Lena Hallengren:

Vad avser ministern att göra för att öka tillgängligheten till stöd och insatser
inom socialtjänsten för barn och unga och deras familjer i syfte att tidigt
motverka risken för en negativ utveckling?

.....

Maj Karlsson (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck